

KİMYA DERSİNİN LİSE PROGRAMLARI VE ÖSS SORULARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

AN EVALUATION OF CHEMISTRY COURSE IN RESPECT OF CURRICULUMS IN HIGH SCHOOL AND ÖSS (STUDENT SELECTION EXAMINATION) QUESTIONS

Ahmet ÇOBAN*, Nesimi ULUDAĞ** ve Ayhan YILMAZ***

ÖZET: Kimya, hem lise programlarında hem de üniversiteye giriş sınavlarında ağırlığı olan bir ders olarak yer almaktadır. Araştırmanın amacı, Kimya dersini lise programları ve ÖSS açısından çeşitli boyutlarıyla değerlendirmek ve Lise Programlarında yer alan Kimya dersinin program içindeki ağırlığını saptamak, programını sınıf düzeyinde konu, amaç ve davranışlar açısından analiz etmektir. Ayrıca, 2001-2005 yıllarına ait ÖSS Kimya sorularının sınıflara ve programda yer alan konulara göre dağılımını saptamaktır. Araştırma, lise programlarında yer alan Kimya dersinin içeriği ile bu derse ilişkin ÖSS soruları arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla yapılmış tarama modelinde bir çalışmadır. Araştırma için, öncelikle Kimya dersinin lise programlarındaki ağırlığı saptanmış, programda yer alan konular, amaçlar ve davranışlar kategorik olarak analiz edilmiştir. Daha sonra, 2001-2005 yıllarına ait ÖSS'deki Kimya dersi ile ilgili soruların dağılımı ve ağırlığı saptanmış, konu kategorilerine göre analizleri yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda, Kimya Dersi Programı'nda ve ÖSS sorularının "kapsam geçerliği" konusunda sorunların olduğu saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Kimya Dersi, Lise Programı, Öğrenci Seçme Sınavı.

ABSTRACT: Chemistry is a very important course for Student Selection Examination (OSS) and in High School Curricula. Aim of the study is to evaluate chemistry course in respect of Student Selection Examination Questions and High School Curricula. To determine the significance of Chemistry Course in High School Programs; to analyze the content in view of subjects in the classroom level, aims and behaviours. Moreover, it is aimed to determine the distribution of 2001-2005 OSS Questions to the years and the subjects. The present study is a survey to claim the relationships between OSS Questions and The content of Chemistry Course in High School Programs. First, the significance of Chemistry Course in High School Programs was determined, and all the subjects were analyzed in categorical way in respect of aims and behaviours. Then, the density and the distribution of OSS Questions belonging to 2001-2005 years were determined; a categorical analysis on the subjects was realized. It is, at the end of present study, observed that there are some problems on "Content Validity" of OSS and Curriculum of Chemistry Course in High School.

Key Words: Chemistry Course, High School Curriculum, Student Selection Examination.

1. GİRİŞ

Türk Eğitim Sistemi'nde "Kimya Eğitimi", "Kimya" adıyla bağımsız bir ders olarak Lise I. sınıftan itibaren başlamaktadır. Fen Bilimlerinin önemli alanlarından birini oluşturan Kimya, hem lise programlarında hem de üniversiteye giriş sınavlarında ağırlığı olan bir ders olarak yer almaktadır.

Ülkemizde yükseköğretime başlamanın önkoşulu, bir liseden mezun olmak ve ÖSS'de belli bir başarı elde etmektir. Bireyin bu başarıya ulaşması, eğitim sisteminde öğrenme süreci ile değerlendirme süreci arasında tam bir ilişkinin olmasına bağlıdır.

Lise Kimya Programında okutulan bilgilerle ÖSS'de sorulan kimya soruları arasında bir uyumsuzluk görülmektedir. Bunun nedeni Lise Kimya Müfredatını belirleyen kurum ile ÖSS sorularını belirleyen kurumun farklı olması bir etken olabilir.

*Yard. Doç. Dr., Cumhuriyet Üniversitesi, e-posta: acoban@cumhuriyet.edu.tr

**Yard. Doç. Dr., Cumhuriyet Üniversitesi, e-posta: nuludag@cumhuriyet.edu.tr

***Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, e-posta: ayhany@hacettepe.edu.tr

Öncelikli temel sorun, Milli Eğitim Bakanlığı'nın liseler için düzenlediği programların, süre, konu, amaç ve davranışlar açısından bazı sorunları içermesidir. Diğer bir temel sorun ise, ÖSS'de yer alan soruların sınıflara ve konulara dağılımı ile ilgilidir.

Lise programları açısından, ÖSS'de çıkan soruların homojen bir dağılım göstermediği bir gerçektir. Bu sorun, ÖSS sorularının "Kapsam Geçerliliğini" tartışılır duruma getirmiştir. Çünkü "bir testin o dersin amaçlanan davranışlarını yeterince temsil edebilecek kadar kapsamlı olup olmadığı önemli bir sorundur" (Küçükahmet, 1999). Bu açıdan sorular analiz edildiğinde, bir eğitim sisteminin temel öğeleri olarak kabul edilen öğrenme süreci ile değerlendirme süreci arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı; sınavın, öğrenme sürecini değerlendirme işlevinden uzak olduğu kanısını kuvvetlendirmektedir.

Bu çerçevede, kimya dersinin lise programları ve ÖSS soruları açısından değerlendirilmesi büyük önem arz etmektedir.

1.1. Amaç

Araştırmanın amacı, kimya dersini lise programları ve ÖSS açısından çeşitli boyutlarıyla değerlendirmektir. Bu temel amaç çerçevesinde, aşağıdaki ayrıntılı amaçlara yer verilmiştir:

I. Lise Programlarında yer alan kimya dersinin;

1. Program içindeki ağırlıklarını saptamak,
2. Amaçlarını saptamak,
3. İçeriğini sınıf düzeyinde analiz etmek,
4. İçeriğini konu, amaç ve davranışlar açısından analiz etmek.

II. 2001-2005 yıllarına ait ÖSS Kimya sorularının;

1. Sınıflara göre dağılımı ve ağırlığını saptamak,
2. Programda yer alan konulara göre dağılımını saptamak,
3. Kategorik olarak dağılımını ve ağırlığını saptamak.

2. YÖNTEM

Araştırma, lise programlarında yer alan kimya dersinin içeriği ile bu derse ilişkin ÖSS soruları arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla yapılmış tarama modelinde bir çalışmadır.

Araştırma için, öncelikle kimya dersinin lise programlarındaki ağırlığı saptanmış, programda yer alan amaçlar ve konular analiz edilmiştir. Daha sonra, 2001-2005 yıllarına ait ÖSS'deki Kimya Dersi ile ilgili soruların dağılımı ve ağırlığı saptanmış, konu kategorilerine göre analizleri yapılmıştır. Gerekli görülen noktalarda alan öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır.

3. BULGULAR

3.1. Kimya Dersinin Lise Programlarındaki Ağırlığı

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 19.08.1998 tarih ve 174 sayılı kararıyla kabul edilen Liselerin Haftalık Ders Çizelgeleri (MEB, 1998) tür ve alan açısından incelendiğinde (Tablo 1), üç yıllık lise eğitimi boyunca, Fen Dersleri birinci sırada %26,83 ile Fen Liseleri'nde, ikinci sırada %25,25 ile Genel Liseler'de ve üçüncü sırada %22,52 ile bazı derslerin öğretimini yabancı dille yapan resmi okullar (Anadolu Liseleri) ve Yabancı Dil Ağırlıklı Liseler'de önemli bir orana sahip bulunmaktadır.

Tablo 1. Liselerin Haftalık Ders Programlarında Yer Alan Fen Derslerinin Saat Sayıları* ve Ağırlıkları

LİSE TÜRLERİ	ALANLAR	F E N D E R S L E R İ						Toplam	
		Biyoloji		Fizik		Kimya		OGK+A**	
		OGK+A**		OGK+A**		OGK+A**		OGK+A**	
		Saat	%	Saat	%	Saat	%	Saat	%
Genel Lise (99)***	Fen Bilimleri	7	7.07	10	10.10	8	8.08	25	25.25
	Sosyal Bilimler	2	2.02	2	2.02	2	2.02	6	6.06
	Türkçe-Matematik	2	2.02	2	2.02	2	2.02	6	6.06
	Yabancı Dil	2	2.02	2	2.02	2	2.02	6	6.06
	Sanat (Resim)	2	2.02	2	2.02	2	2.02	6	6.06
	Sanat (Müzik)	2	2.02	2	2.02	2	2.02	6	6.06
	Spor	4	4.04	2	2.02	2	2.02	8	8.08
Bazı Derslerin Öğretimini Yabancı Dille Yapan Resmî Okullar (Anadolu Lisesi) ile Yabancı Dil Ağırlıklı Lise (111)***	Fen Bilimleri	7	6.30	10	9.00	8	7.20	25	22.52
	Sosyal Bilimler	2	1.80	2	1.80	2	1.80	6	5.40
	Türkçe-Matematik	2	1.80	2	1.80	2	1.80	6	5.40
	Yabancı Dil	2	1.80	2	1.80	2	1.80	6	5.40
	Sanat (Resim)	2	1.80	2	1.80	2	1.80	6	5.40
	Sanat (Müzik)	2	1.80	2	1.80	2	1.80	6	5.40
	Spor	4	3.60	2	1.80	2	1.80	8	7.20
Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi (123)***	Sanat (Resim)	2	1.62	2	1.62	2	1.62	6	4.88
	Sanat (Müzik)	2	1.62	2	1.62	2	1.62	6	4.88
Fen Lisesi (123)**		10	8.13	12	9.75	11	8.94	33	26.83

* (MEB, 1998)

** Ortak Genel Kültür Dersi +Alan Dersi

*** Lise I., II. ve III. sınıfların haftalık ders saat sayılarının toplamını göstermektedir.

Kimya Dersi'nin Fen Dersleri içerisindeki oranları incelendiğinde; Fen Liseleri'nde %8,94, Genel Liseler'de %8,08, Anadolu Liseleri ile Yabancı Dil Ağırlıklı Liseler'de %7,20 oranlarında bir ağırlığa sahiptir. Bu oranlarla, Fizik Dersi'nden sonra ikinci sırada yer alan bir ders konumundadır.

Bu durum, Fen Dersleri'nin ve bu dersler arasında yer alan Kimya Dersi'nin, tür ve alan açısından lise programlarında farklı ağırlıklara sahip olduğunu göstermektedir.

3.2. Kimya Dersinin Amaçları

Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Kimya Dersi için aşağıdaki amaçları (MEB, 1998, 340) saptamıştır:

1. Öğrenciyi, genel olarak ilmi gerçeklere ulaşmada izlenecek yöntem hususunda, maddenin yapısı ve tabiatını anlamaya çalışan modern bilimin durmadan ilerlemekte olan en ön kesimine kadar getirmek,

2. Bu yol boyunca, kendisinden önemli ve çok sayıda bilgiler türetilen nitelikteki prensiplere önem vermek ve bu prensiplerden kopuk ezbere dayalı bilgiler vermekten kaçınmak,

3. Öğrenciyi ilim kaynağının laboratuvarında olduğunu aşılacak, imkân nispetinde bütün ilmi gerçeklere kendi yapacağı deneylerle ulaşmasını sağlamak, imkânsızlık halinde gösteri deneyleri veya filmlere başvurmak,

4. Deney sonuçlarının değerlendirilmesinde ve tümevarımda tartışma ve kendi kendine bulma alışkanlığı kazandırmak,

5. Kimya laboratuvar çalışmalarında pratik maharetler kazandırmak,

6. Böylece öğrenciyi kimya dersi disiplini ile ilgili veya ona dayalı bir yüksek öğrenim koluna hazırlamak.

Yukarıda görüldüğü gibi, amaçlar genel ifadelerle dile getirilmiştir. Biyoloji, Matematik, v.s. dersler için her konuya ilişkin amaçlara yer verilirken, Kimya için bunun yapılmamış olması, Kimya Dersi'nin program boyutunun birinci ve önemli aşamasıyla ilgili büyük bir eksiklik olduğunu göstermektedir. Çünkü bir eğitim süreci sırasıyla amaçlar, davranışlar, eğitim durumları ve sınama durumları olmak üzere dört aşamadan oluşmaktadır. Amaçlarla konular arasında somut ve açık bir ilişkinin olması; her bir amacı gerçekleştirecek konu, her konunun yönelik olduğu amacın belirgin olması son derece önem arz etmektedir.

3.3. Kimya Ders Programını Oluşturan Öğeler

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın kararlaştırdığı Kimya Ders Programı (MEB, 1998, 341-347) incelendiğinde (Tablo 2), Lise I için 4 bölüm, 11 konunun; Lise II için 9 bölüm 64 konunun ve Lise III için ise 11 bölüm, 45 konunun yer aldığı görülmektedir. Buna göre, lise programlarında bölüm ve konu sayısı itibariyle III. Sınıf önemli bir ağırlığa sahip bulunmaktadır.

Tablo 2. Kimya Programlarını Oluşturan Öğelere İlişkin Dağılım

SINIFLAR / BÖLÜMLER*		Konu Sayısı	Amaç Sayısı	Davranış Sayısı
LİSE I	BÖLÜM 1. Madde ve Özellikleri	1		
	BÖLÜM 2. Maddelerin Ayrılması	3		
	BÖLÜM 3. Elementler ve Bileşikler	2		
	BÖLÜM 4. Maddenin Yapısı	5		
	Toplam	11		
LİSE II	BÖLÜM 1. Maddenin Gaz Hali	7		
	BÖLÜM 2. Kimyasal Reaksiyonlar	3		
	BÖLÜM 3. Maddenin Yoğun Fazları (Sıvılar-Katılar)	8		
	BÖLÜM 4. Radyoaktivite	6		
	BÖLÜM 5. Kimyasal Reaksiyonlar ve Enerji (Termokimya)	6		
	BÖLÜM 6. Kimyasal Reaksiyonların Hızları	8		
	BÖLÜM 7. Kimyasal Reaksiyonlarda Denge	7		
	BÖLÜM 8. Çözünürlük Dengeleri	9		
	BÖLÜM 9. Asitler ve Bazlar	10		
Toplam	64			
LİSE III	BÖLÜM 1. Yükseltgenme-İndirgenme Reaksiyonları	7		
	BÖLÜM 2. Kimyasal Bağlar	5		
	BÖLÜM 3. Organik Kimya Hakkında Genel Bilgiler	2		
	BÖLÜM 4. Hidrokarbonlar	7		
	BÖLÜM 5. Alkoller ve Eterler	2		
	BÖLÜM 6. Aldehit ve Ketonlar	3		
	BÖLÜM 7. Karboksilli Asitler	5		
	BÖLÜM 8. Esterler	5		
	BÖLÜM 9. Karbonhidratlar	3		
	BÖLÜM 10. Alifatik Amonyak Türevleri	4		
	BÖLÜM 11. Aromatik Bileşikler	2		
Toplam	45			
Genel Toplam		120		

* (MEB, 1998, 341-347)

Diğer yönden, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nca kabul edilen Biyoloji Ders Programı (MEB, 1998, 201-336) incelendiğinde, her konuya ilişkin hedeflere ve bu hedeflere yönelik davranışlara yer verilirken, Kimya Dersi için böyle bir çalışmanın yapılmadığı saptanmıştır. Ancak, Kimya Ders Programı'nın baş tarafında, genel ifadelerle sadece 6 amaçtan söz edilmekte, bir eğitim sürecinin önemli aşamaları olan davranışlar, eğitim durumları ve sınav durumlarına yer verilmemektedir.

3.4. Kimya Dersi İle İlgili Soruların Sınıflara Göre Dağılımı

Kimya dersi ile ilgili sorular incelendiğinde (Tablo 3), Lise I düzeyinde (çoğunlukla 3 bölümden: 1.Madde ve Özellikleri, 2.Maddenin Yapısı, 3.Elementler ve Bileşikler) gelen soruların oranı %40; Lise II düzeyinde (çoğunlukla 3 bölümden: 1.Kimyasal Reaksiyonlar, 2.Maddenin Gaz Hali, 3.Maddenin Yoğun Fazları) gelen soruların oranı %60 iken, Lise III düzeyinde hiçbir soru yer almamıştır.

Tablo 3. ÖSS Kimya Sorularının Sınıflara Göre Dağılımı

BÖLÜMLER	SINIFLAR	Y I L L A R											
		2001*		2002*		2003*		2004*		2005**		Genel Toplam	
		Soru Sayısı	%	Soru Sayısı	%	Soru Sayısı	%	Soru Sayısı	%	Soru Sayısı	%	Soru Sayısı	%
I. SINIF													
1	Madde ve Özellikleri	1		1		2		2		3		9	
2	Maddelerin Ayrılması			1				1				2	
3	Elementler ve Bileşikler	2		2		1		2		1		8	
4	Maddenin Yapısı	1		2		1		3		2		9	
	Toplam	4	28,57	6	42,86	4	28,57	8	57,14	6	42,86	28	40
II. SINIF													
1	Maddenin Gaz Hali	2		3		3		2		1		11	
2	Kimyasal Reaksiyonlar	5		4		4		1		1		15	
3	Maddenin Yoğun Fazları	1				2		3		4		10	
4	Radyoaktivite			1		1				1		3	
5	Kimyasal Reaksiyonlar ve Enerji	1										1	
6	Kimyasal Reaksiyonların Hızları												
7	Kimyasal Reaksiyonlarda Denge												
8	Çözünürlük Dengeleri												
9	Asitler ve Bazlar	1								1		2	
	Toplam	10	71,43	8	57,14	10	71,43	6	42,86	8	57,14	42	60
III. SINIF													
1	Yükseltgen.-İndirgen. Reaksiyon.												
2	Kimyasal Bağlar												
3	Organik Kimya Hak. Genel Bilg.												
4	Hidrokarbonlar												
5	Alkoller ve Eterler												
6	Aldehit ve Ketonlar												
7	Karboksilli Asitler												
8	Esterler												
9	Karbonhidratlar												
10	Alifatik Amonyak Türevleri												
11	Aromatik Bileşikler												
	Toplam												
	Genel Toplam	14	100	14	100	14	100	14	100	14	100	70	100

* (Güvender, 2004). ** (Türkiye Gazetesi, 2005).

Bu durum, sınavlarda Lise II düzeyindeki konulara daha ağırlık verildiğini göstermekle birlikte, Lise III konularıyla ilgili bugüne kadar hiçbir sorunun sorulmamış olması, Lise III düzeyindeki konularla ilgili öğrenmeleri eksik bırakacağı şeklinde yorumlanabilir. Oysa 11 bölüm; 45 konu ile Lise III, Kimya Programı içerisinde son derece önemli bir ağırlığa sahip bulunmaktadır.

3.5. Kimya Dersi İle İlgili Soruların Konulara Göre Dağılımı

ÖSS’de 2001-2005 yılları arasında Kimya Dersi ile ilgili çıkan sorular (Güvender, 2004; Türkiye Gazetesi, 2005), programda yer alan konulara göre analiz edildiğinde (Tablo 4), ağırlıklı olarak soruların “Kimyasal Reaksiyonlar” ile ilgili olduğu görülmektedir. İkinci sırada: “Maddenin Gaz Hali”, üçüncü sırada: “Maddenin Yoğun Fazları” dördüncü sırada: “Madde ve Özellikleri” ile “Maddenin Yapısı”, beşinci sırada: “Elementler ve Bileşikler” ile ilgili konulara ilişkin soruların ağırlık kazandığı saptanmıştır.

Tablo 4. ÖSS Kimya Sorularının Konulara Göre Dağılımı

LİSE I*	LİSE II**	LİSE III***
Madde ve Özellikleri	Maddenin Gaz Hali	Yükseltgenme-İndirgenme Reaksiyonları
2001 : 1	2001 : 2	
2002 : 1	2002 : 3	Kimyasal Bağlar
2003 : 2	2003 : 3	
2004 : 2	2004 : 2	Organik Kimya Hakkında Genel Bilg.
2005 : 3	2005 : 1	
Toplam : 9	Toplam : 11	Hidrokarbonlar
Maddelerin Ayrılması	Kimyasal Reaksiyonlar	Alkoller ve Eterler
2002 : 1	2001 : 5	
2004 : 1	2002 : 4	Aldehit ve Ketonlar
Toplam : 2	2003 : 4	
	2004 : 1	Karboksilli Asitler
Elementler ve Bileşikler	2005 : 1	
2001 : 2	Toplam : 15	Esterler
2002 : 2		
2003 : 1	Maddenin Yoğun Fazları (Sıvılar-Katılar)	Karbonhidratlar
2004 : 2	2001 : 1	
2005 : 1	2003 : 2	Alifatik Amonyak Türevleri
Toplam : 8	2004 : 3	
	2005 : 4	Aromatik Bileşikler
Maddenin Yapısı	Toplam : 10	
2001 : 1		
2002 : 2	Radyoaktivite	
2003 : 1	2002 : 1	
2004 : 3	2003 : 1	
2005 : 2	2005 : 1	
Toplam : 9	Toplam : 3	
	Kimyasal Reaksiyonlar ve Enerji (Termokimya)	
	2001 : 1	
	Toplam : 1	
	Kimyasal Reaksiyonların Hızları	
	Kimyasal Reaksiyonlarda Denge	
	Çözünürlük Dengeleri	
	Asitler ve Bazlar	
	2001 : 1	
	2005 : 1	
	Toplam : 2	
Genel Toplam : 28	Genel Toplam : 42	Genel Toplam : -

* (MEB, 2001). ** (MEB, 2000). *** (MEB, 1999).

“Radyoaktivite” konusu ile ilgili üç soru sorulurken, “Maddelerin Ayrılması” ve “Asitler ve Bazlar” konular ile ilgili ikişer soru; “Kimyasal Reaksiyonlar ve Enerji”, konusu ile ilgili bir sorunun sorulduğu görülmektedir. Geri kalan 14 bölüm (“Kimyasal Reaksiyonların Hızları”, “Kimyasal Reaksiyonlarda Denge”, “Çözünürlük Dengeleri”, “Yükseltgenme-İndirgenme Reaksiyonları”, “Kimyasal Bağlar”, “Organik Kimya Hakkında Genel Bilgiler”, “Hidrokarbonlar”, “Alkoller ve Eterler”, “Aldehit ve Ketonlar”, “Karboksilli Asitler”, “Esterler”, “Karbonhidratlar”, “Alifatik Amonyak Türevleri”, “Aromatik Bileşikler”) ile ilgili konulara ilişkin soru sorulmamış olması dikkat çekici bir durum olarak değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, Kimya Programında yer alan bölümler açısından soruların dağılımına bakıldığında, toplam 24 bölümün çoğunlukla 6 bölümünden soruların gelmiş olması, 1 bölümle ilgili 3 soru, 2 bölümle ilgili ikişer soru ve 1 bölümle ilgili sadece bir sorunun gelmiş olması, geri kalan 14 bölümle ilgili bugüne kadar hiçbir sorunun sorulmamış olması, ÖSS'nin “Kapsam Geçerliliği”ni tartışmalı duruma getirmektedir.

3.6. ÖSS Kimya Soru Sayılarının Sınıflara Ve Konulara Göre Dağılımı

Genel olarak soru sayılarının sınıflara ve konulara dağılımı incelendiğinde (Tablo 5), soruların çoğunlukla Lise II düzeyindeki konularla ilgili olduğu görülmektedir.

Tablo 5. ÖSS Kimya Soru Sayılarının Sınıflara Ve Konulara Göre Dağılımı

SINIFLAR	TOPLAM (BÖLÜM) KONU SAYISI	Y I L L A R										Bugüne Kadar Kendisi İle İlgili Soru Çıkmış Konu Sayısı	Bugüne Kadar Kendisi İle İlgili Soru Çıkarmış Konu Sayısı
		2001		2002		2003		2004		2005			
		Konu Sayısı	Soru Sayısı	Konu Sayısı	Soru Sayısı	Konu Sayısı	Soru Sayısı	Konu Sayısı	Soru Sayısı	Konu Sayısı	Soru Sayısı		
LİSE I	4	3	4	4	6	3	4	4	8	3	6	4	
LİSE II	9	5	10	3	8	4	10	3	6	5	8	6	3
LİSE III	11												11
TOPLAM	24	8	14	7	14	7	14	9	14	8	14	11	14

Bugüne kadar, toplam 24 bölümün yarısından fazlası ile ilgili herhangi bir sorunun sorulmamış olması, Kimya öğretiminin niteliğini olumsuz etkilediği şeklinde yorumlanabilir. Bu durum sınıf düzeyinde değerlendirildiğinde, Lise III düzeyinde 11 bölümün hiçbirinden sorunun sorulmuş olmaması, programın bütünlüğüne ilişkin önemi olumsuz etkilediği; bu sınıf düzeyindeki eğitimi gereksiz görme anlayışını haklı çıkaracağı söylenebilir.

5. SONUÇLAR

1. Kimya dersinin programlardaki ağırlığı, lise türlerine göre değişmektedir.
2. Bir eğitim programının temel öğeleri olan amaç, davranış, eğitim durumları ve sınamaya durumları eğitim sürecine uygun şekilde Kimya programında mevcut olmadığı saptanmıştır
3. ÖSS sorularının sınıf düzeylerine göre dağılımında ve ağırlığında uygunluk bulunmamaktadır.
4. Bugüne kadar, konuların bir kısmıyla ilgili sorulara yer verilirken, yarıdan fazlası ile ilgili hiç soru çıkmadığı saptanmıştır.
5. Öğrenci Seçme Sınavları “Kapsam Geçerliliği” açısından bazı sorunlar içermektedir.

6. ÖNERİLER

1. Mevcut sınav sistemi devam edecekse, lise türleri ve alanlardan çok, sınav sorularına göre derslerin programlardaki ağırlıklarında bir düzenlemeye gidilmelidir.
2. Kimya Ders Programları amaçlar, davranışlar, eğitim durumları ve sınamaya durumları boyutları açısından daha anlamlı bir bütünlük içerisinde düzenlenmelidir.
3. ÖSS sorularının sınıf düzeylerine göre dağılımında bir uygunluk sağlanmalıdır.
4. Sınavlarda, programlarda yer alan her konuyla ilgili soruya yer verilmelidir.
5. ÖSS’de yer alacak sorular için “Kapsam Geçerliliği” ilkesine uyulmalıdır.

KAYNAKLAR

- Güvender (2004), *ÖSS Soru ve Çözümleri*, Çağlayan A.Ş., İzmir.
- Küçükahmet, Leyla (1999). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*. İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Milli Eğitim Bakanlığı (1998). *Lise Programları Cilt I*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- Milli Eğitim Bakanlığı (1999). *Lise Kimya 3*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2000). *Kimya Lise 2*, ABC Matbaacılık, Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2001). *Kimya Lise 1*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- Türkiye Gazetesi (2005), *ÖSS Soru ve Cevapları*, İstanbul.